

'Romantisch,
filmisch en
avontuurlijk.'
– *Trouw*

PIERRE LEMAITRE
DE SPIEGEL
VAN ONS
VERDRIET

VANDER
BEEK

ROMAN

1

De mensen die dachten dat de oorlog snel zou beginnen, hadden die hoop allang opgegeven, monsieur Jules in de eerste plaats. Meer dan zes maanden na de algemene mobilisatie was de uitbater van La Petite Bohème al zijn illusies kwijtgeraakt. Louise had hem tijdens haar dienst zelfs horen verkondigen dat ‘eigenlijk niemand er ooit echt in geloofd had, in die hele oorlog’. Volgens hem was dit conflict niets anders dan een aantal uitgebreide diplomatieke onderhandelingen op Europees niveau, met spectaculaire patriottische redevoueringen en daverende aankondigingen, een gigantische schaakwedstrijd waarin de algemene mobilisatie alleen maar een bijkomend gevolg van bluf was geweest. Er waren hier en daar wel een paar doden gevallen – ‘Waarschijnlijk wel méér dan een paar, maar dat vertellen ze ons niet!’ – bij de ongeregeldheden in de Sarre, die in september het leven hadden gekost aan twee- of driehonderd mensen, maar ‘dat kun je toch geen oorlog noemen!’ zei hij, terwijl hij zijn hoofd om de keukendeur stak. De in september uitgedeelde gasmaskers, die inmiddels vergeten op een hoek van het dressoir lagen, werden in spotprenten belachelijk gemaakt. Men ging berustend de schuilkelders in, als om een nutteloos ritueel uit voeren, het luchtalarm ging af zonder dat er een vliegtuig te zien was, het was een oorlog zonder veldslagen die zich eindeloos voortsleepte. Het enige concrete element was de vijand, nog altijd dezelfde, degene die men voor de derde keer in een halve eeuw op de bek zou timmeren, dat nam men zich in elk geval voor, maar die ook niet veel zin leek te hebben zich hals over kop in de strijd te storten. Zodat de militaire staf in het voorjaar de soldaten aan het front toestemming had gegeven... (hier pakte monsieur Jules

zijn theedoek in de andere hand en wees naar de lucht, om aan te geven hoe belachelijk dit was) om moestuinen aan te leggen! ‘Ik zweer het...’ verzuchtte hij.

Daarom had de daadwerkelijke opening van de vijandelikheden, ook al had die plaatsgevonden in het noorden van Europa, dus veel te ver weg naar zijn zin, hem weer wat vertrouwen in de zaak gegeven. Hij verkondigde luidkeels aan iedereen die het wilde horen: ‘Met het pak rammel dat Hitler nu van de geallieerden krijgt bij Narvik gaat het niet lang meer duren,’ en omdat hij geloofde dat de zaak hiermee was afgedaan kon hij zich weer richten op zijn stokpaardjes: de inflatie, de dagbladcensuur, de dagen zonder aperitief, de flutbaantjes van de vrijgestelde soldaten, het autoritaire optreden van de blokhoofden (vooral die ouwe gek van een Froberville), de tijden van de avondklok en de prijs van de steenkool, niets kon genade vinden in zijn ogen, behalve de volgens hem onovertroffen strategie van generaal Gamelin.

‘Als ze komen, dan is het via België, dat is zeker. En ik kan je vertellen dat we klaar voor ze zijn!’

Louise, die in de ene hand een bord met prei in vinaigrette hield en in de andere een schaal met schapenpens en schapenpoten, zag een klant twijfelend fronsen, terwijl hij mompelde: ‘Nou, zeker, zeker...’

‘Toe nou!’ riep monsieur Jules, terwijl hij terugliep naar de tapkast. ‘Waar wil je dan dat ze vandaan komen?’

Met één hand veegde hij de schaaltes hardgekookte eieren bij elkaar. ‘Hier heb je de Ardennen, daar komen ze nooit doorheen!’

Met zijn vochtige theedoek maakte hij een halve cirkel. ‘Dit is de Maginotlinie, daar komen ze nooit doorheen! Dus waar wil je dan dat ze vandaan komen? Alleen België blijft nog over!’

Na die demonstratie trok hij zich mopperend terug in de keuken. ‘Je hoeft toch verdomme geen generaal te zijn om zoiets te snappen...’

Louise luisterde niet naar het vervolg van de conversatie, want haar aandacht ging niet uit naar de strategische gebaren van monsieur Jules, maar naar de dokter.

Zo werd hij genoemd, al bijna twintig jaar zeiden ze ‘de dokter’, al de tijd dat hij iedere zaterdag aan hetzelfde tafeltje bij het raam kwam zitten. Hij had nooit meer dan een paar beleefde woorden met Louise gewisseld, goedemiddag, goedenavond. Hij kwam rond het middaguur binnen en ging aan tafel zitten met zijn krant. Ook al nam hij nooit iets anders dan het dessert van de dag, toch maakte Louise er een erezaak van om zijn bestelling op te nemen, die hij met een zachte en vlakke stem opgaf: ‘Ja, de clafoutis,’ zei hij, ‘dat is prima.’

Hij las de nieuwberichten, keek naar buiten, at, dronk zijn wijn en tegen twee uur ’s middags, op het moment dat Louise de kas opmaakte, stond hij op, legde een fooi in het schoteltje, groette en vertrok. Zelfs afgelopen september, toen het café-restaurant in rep en roer was door de mobilisatie (monsieur Jules was die dag geweldig in vorm, je zou hem zo de leiding van de militaire staf geven), was de dokter geen centimeter van zijn ritueel afgeweken.

En toen, plotseling, vier weken geleden, terwijl Louise hem de crème brûlée met steranijs bracht, had hij haar een glimlach geschonken, zich naar haar toe gebogen en een vraag gesteld.

Als hij met haar naar bed had gewild zou Louise het bord hebben neergezet, hem een draai om zijn oren hebben gegeven en daarna rustig verder zijn gegaan met haar dienst, en monsieur Jules zou zijn oudste stamgast kwijt zijn geweest. Maar dat was het niet. Het had iets met seks te maken, dat wel, maar... Hoe moet je het zeggen...

‘Je naakt zien,’ had hij op bedaarde toon gezegd. ‘Eén keer maar. Alleen maar kijken, verder niets.’

Louise was stomverbaasd geweest en had niet geweten wat ze moest antwoorden, ze had gebloed alsof zij iets fout had gedaan, ze had haar mond opengedaan maar er was niets uitgekomen. De dokter zat alweer in zijn krant te lezen, Louise had zich afgevraagd of ze niet gedroomd had.

Ze had haar hele dienst alleen maar aan dat vreemde voorstel gedacht, waarbij ze eerst onbegrip en daarna woede voelde, maar ondanks haar verwarring had ze beseft dat het een beetje laat was, dat ze meteen met haar handen in haar zij voor zijn tafel had moeten

gaan staan, dat ze haar stem had moeten verheffen en hem voor schut had moeten zetten, met de klanten als getuige... Ze had gevoeld hoe ze razend werd. Toen ze een bord uit haar handen liet glijden dat kapotviel op de tegels, gaf dat de doorslag. Ze was de eetzaal binnengestormd.

De dokter was weg.

Zijn krant lag opgevouwen op een hoek van de tafel.

Ze pakte het ding woedend beet en smiet het in de prullenbak.

‘Hé, Louise, wat doe je nou?’ zei monsieur Jules geërgerd. De *Paris-Soir* van de dokter en vergeten paraplu’s beschouwde hij als een rijke buit.

Hij groef de krant weer op en streek hem glad met zijn hand, terwijl hij Louise verbijsterd aankeek.

Louise was nog een jong meisje toen ze begonnen was met de zaterdagdienst bij La Petite Bohème, waarvan monsieur Jules de eigenaar en de kok was. Hij was een forse, traag bewegende man, met een dikke neus, dichtbehaarde oren, een beetje wijkende kin en een peper-en-zoutkleurige borstelsnor. Hij droeg altijd een stel aftandse pantoffels en zijn schedel werd bedekt door een zwarte alpinopet; niemand kon zich erop beroemen hem ooit blootshoofds te hebben gezien. Hij kookte voor zo’n dertig couverts. ‘De echte Parijse keuken!’ zei hij, terwijl hij zijn vinger omhoogstak, dat vond hij heel belangrijk. En maar één gerecht, ‘net als thuis, als ze willen kiezen dan gaan ze maar naar de overkant.’ Er hing iets geheimzinnigs om zijn bezigheden. Niemand begreep hoe die zware, logge man, die altijd alleen maar achter zijn toog leek te staan, erin slaagde zoveel voortreffelijke maaltijden te bereiden. Het restaurant zat altijd vol, het zou ook ’s avonds en op zondag open kunnen zijn en zelfs kunnen uitbreiden, maar dat had monsieur Jules altijd geweigerd. ‘Als je de deur te ver opent, weet je nooit wat er allemaal binnenkomt,’ zei hij, en hij voegde eraan toe: ‘En ik kan het weten...’ Raadselachtige woorden, die in de lucht bleven hangen als een profetie.

Hij was het die Louise indertijd had gevraagd hem te komen helpen in het restaurant, in het jaar waarin zijn vrouw, die niemand zich

meer kon herinneren, ervandoor was gegaan met de zoon van de café-baas uit de Rue Marcadet. Wat begonnen was als een soort burenhulp, kreeg een vervolg tijdens Louises studie aan de kweekschool. Toen ze daarna dicht in de buurt een baan kreeg, bij de openbare school in de Rue Damrémont, was ze er gewoon mee doorgegaan. Monsieur Jules betaalde haar handje contantje en rondde het bedrag meestal naar boven af, op een tiental, waarbij hij een beetje knorrig deed, alsof zij hem erom gevraagd had en hij het met tegenzin deed.

En wat de dokter betrof, het leek alsof ze die altijd al gekend had. Wat ze immoreel vond, was dan ook niet zozeer dat hij haar naakt wilde zien, maar wel dat hij haar had zien opgroeien. Ze vond dat zijn vraag iets incestueus had. Daar kwam nog bij dat ze kortgeleden haar moeder had verloren. Stel je zoiets voor aan een weeskind? In werkelijkheid was het zeven maanden geleden dat mevrouw Belmont gestorven was, en Louise droeg al zes maanden geen rouw meer. Ze vertrok haar gezicht toen ze besepte hoe pover dit argument was.

Ze vroeg zich af wat zo'n oude man zich voorstelde, dat hij haar naakt wilde zien. Ze kleedde zich uit en ging voor de spiegel in haar slaapkamer staan. Ze was dertig jaar, had een platte buik en een zacht, lichtbruin driehoekje. Ze draaide zich opzij. Haar borsten had ze nooit mooi gevonden, ze vond ze te klein, maar haar achterste beviel haar wel. Ze had het hartvormige gezicht van haar moeder, hoge jukbeenderen, heldere blauwe ogen en een mooie, ietwat geprononceerde mond. Vreemd genoeg waren die volle lippen het eerste wat je opviel, terwijl ze toch niet veel lachte of praatte, dat had ze nooit gedaan, zelfs als kind niet. In de buurt had men die ernst altijd toegeschreven aan alle ellende die ze had meegemaakt: een vader die in 1916 was gestorven, net als een oom een jaar later, en een depressieve moeder die de meeste tijd voor het raam had gezeten terwijl ze naar de binnenplaats staarde. De eerste man die met een tedere blik naar Louise had gekeken was een oud-strijder uit de Grote Oorlog geweest, bij wie de helft van zijn gezicht door een granaatscherf was weggeslagen. Over wat voor jeugd heb je het dan.

Louise was een mooi meisje, maar weigerde dat toe te geven. 'Je

hebt er een heleboel die veel mooier zijn dan ik,' zei ze altijd. Ze had succes gehad bij de jongens maar 'alle meisjes hebben succes, dat wil niets zeggen'. Tijdens haar werk op school moest ze voortdurend de avances afweren van collega's en directeuren (als het al geen vaders van leerlingen waren), die in de gangen hun hand op haar billen probeerden te leggen, maar dat was niets ongebruikelijks, dat gebeurde overal. Het had haar nooit ontbroken aan aanbidders. Onder wie Armand. Vijf jaar lang. Let wel, keurig verloofd! Louise was niet iemand die haar reputatie zomaar te grabbel gooide. Dat was nog een heel gedoe geweest, die verloving. Mevrouw Belmont had de organisatie ervan wijselijk overgelaten aan de moeder van Armand: de receptie, de borrel en de inzegening, met meer dan zestig genodigden én monsieur Jules, in een rokkostuum (later hoorde Louise dat hij het gehuurd had in een winkel voor toneeldecors en theaterkostuums, het zat overal te krap, behalve de broek, die hij de hele tijd ophaalde als hij uit de keuken kwam) en gelakte dansschoenen, waardoor het leek alsof hij lotusvoetjes had. Monsieur Jules dus, die de baas speelde, omdat hij zijn restaurant had gesloten voor het verlovingsfeest. Dat kon Louise geen zier schelen, ze had haast om met Armand naar bed te gaan, want ze wilde een baby van hem. Die er nooit zou komen.

Er kwam maar geen eind aan de verlovingstijd. Ze begrepen er niets van, in de buurt. Ze bekeken de verloofden uiteindelijk met een grimige en achterdochtige blik, drie jaar bij elkaar blijven zonder te trouwen, dat was toch niet normaal? Armand had aangedrongen op een huwelijk, maar Louise wachtte met ja zeggen tot ze niet meer ongesteld werd, en wees zijn voorstel elke maand weer af. De meeste meisjes smeekten de hemel om niet zwanger te worden voor het huwelijk, maar bij Louise was het andersom: geen baby, geen huwelijk. Maar die baby kwam er niet.

Louise deed nog een laatste, wanhopige poging. Omdat ze geen kinderen konden krijgen, zouden ze er een uit het weeshuis halen, daar hadden ze er genoeg, die arme schapen. Armand zag dat als een belediging voor zijn mannelijkheid. 'Waarom halen we geen straat-

hond in huis, die zijn ook zielig!’ zei hij. Het gesprek liep steeds weer uit de hand, ze maakten ruzie als een getrouwd stel. De dag dat ze het over adoptie hadden, ging Armand woedend naar huis en hij kwam niet meer terug.

Louise was opgelucht, omdat ze dacht dat het aan hem lag. Hun breuk was een enorm drama in de buurt. ‘En wat dan nog,’ schreeuwde monsieur Jules. ‘Als dat meisje het niet zit zitten! Wil je dan dat ze tegen haar zin trouwt?’ Maar hij nam Louise wel apart: ‘Hoe oud ben je nou, Louise? Die Armand is een goede jongen, wat wil je nog meer?’ Maar dat zei hij zachtjes, bijna twijfelend, en hij voegde eraan toe: ‘Een baby, een baby... Die komt heus nog wel! Die dingen hebben tijd nodig!’ en hij ging terug naar de keuken. ‘Straks verknoei ik de bechamelsaus nog...’

Ze vond het nog het ergst dat Armand haar geen baby had gegeven. Wat tot dusver alleen een onvervulde wens was geweest, werd een obsessie. Voortaan wilde ze tot elke prijs een baby, het maakte niet uit wat voor een, al zou hij haar ongeluk brengen. Als ze een baby in een kinderwagen zag dan brak haar hart. Ze vervloekte zichzelf, haatte zichzelf, ze schrok midden in de nacht wakker omdat ze zeker wist dat ze een kind had horen huilen, vloog het bed uit, stootte zich tegen de meubels, rende de gang op en deed de voordeur open. Haar moeder zei: ‘Het is maar een droom, Louise,’ nam haar in haar armen en bracht haar terug naar bed, alsof ze nog een klein meisje was.

Het huis was treurig als een kerkhof. Eerst had ze de deur van de kamer die ze voor de baby wilde inrichten op slot gedaan. Toen was ze daar gaan slapen, op de grond, met alleen een deken, achter haar moeders rug om, maar die liet zich niet voor de gek houden.

Mevrouw Belmont maakte zich ernstig zorgen over het koortsachtige verlangen van haar dochter. Ze drukte haar vaak tegen zich aan, streelde haar haar en zei dat ze het begreep, maar dat je ook zonder kinderen een goed leven kon hebben. Dat kon zij makkelijk zeggen, zij had ze wél gekregen.

‘Het is heel oneerlijk,’ erkende Jeanne Belmont, ‘maar... misschien wil de natuur dat je eerst een vader vindt voor dat kind.’

Dat was een ongelukkige opmerking. Moeder Natuur, die onzin die haar op school al de neus uit was gekomen...

‘Ja, ik weet wel dat ik je erger. Ik wil alleen maar zeggen... je kunt dingen meestal beter in de goede volgorde doen, dat bedoel ik. Eerst een man vinden en daarna...’

‘Ik had een man!’

‘Dan was het waarschijnlijk niet de goede.’

Dus nam Louise minnaars. Stiekem. Ze sliep hier en daar met mannen die ver uit de buurt van haar wijk en van de school woonden. Als een jongeman in de bus liet merken een oogje op haar te hebben, reageerde ze zo discreet als de goede zeden het toelieten. Twee dagen later sloot ze haar ogen, concentreerde zich op de barsten in het plafond en stootte wat kreetjes uit, en de dag daarna begon het wachten op haar volgende ongesteldheid. Steeds zei ze tegen zichzelf, als ze aan dat kind dacht: ‘Het mag me het leven onmogelijk maken,’ alsof het vooruitzicht van een lijdensweg de komst van een kind makkelijker zou maken. Het was alsof ze in de greep was van een chronische ziekte, dat besefte ze wel, het liet haar niet los.

Ze was weer naar de kerk gegaan om kaarsen op steken, had niet bestaande vergrijpen opgebiecht om vergiffenis te krijgen, ze droomde dat ze de borst gaf. Toen een van haar minnaars een van haar tepels in zijn mond nam, begon ze te huilen, ze had ze allemaal wel een klap willen geven. Ze nam een zwerfkat in huis en was blij dat die nog niet zindelijk was, de hele dag was ze bezig met vegen, schrobben en luchten. Het was een egoïstisch beest dat al snel dik werd, precies wat ze nodig had om te boeten voor de denkbeeldige zonde die ze dacht te hebben begaan, omdat ze onvruchtbaar was. Jeanne Belmont zei dat die kat een ramp was, maar ondernam niets tegen zijn aanwezigheid.

Louise raakte uitgeput door die constante wedloop en besloot naar de dokter te gaan. Die velde het vonnis: het was niet mogelijk, een probleem met de eileiders als gevolg van meerdere ontstekingen, er was niets aan te doen. Toevallig werd haar kat nog dezelfde avond voor de deur van La Petite Bohème overreden. ‘Opgeruimd staat netjes,’ zei monsieur Jules.

Louise stopte met het gedoe met mannen en werd prikkelbaar. In de nacht bonkte ze met haar hoofd tegen de muur, ze begon zichzelf te haten. In de spiegel zag ze nauwelijks waarneembare tics op haar gezicht verschijnen, en die zure, zenuwachtige, geïrriteerde en gespannen uitdrukking van vrouwen die gefrustreerd zijn omdat ze geen kinderen hebben gekregen. Andere vrouwen in haar omgeving, zoals haar collega Edmonde, of mevrouw Croizet van de tabakszaak, kon het niet schelen dat ze geen moeder waren. Maar voor Louise voelde het als een vernedering.

Mannen werden afgeschrikt door haar ingehouden woede. Zelfs de klanten van het restaurant, die zich daar eerder niet voor gegeneerd hadden, durfden haar niet meer aan te raken als ze tussen de tafels door liep. Ze betoonde zich koel en afstandelijk. Op school noemden ze haar 'Mona Lisa', en dat was niet vriendelijk bedoeld. Ze liet zich een heel kort kapsel aanmeten, als straf voor haar vrouwelijkheid, om onbenaderbaar te zijn. De paradox werd alleen maar groter, want dat kapsel maakte haar mooier dan ooit. Soms was ze bang dat ze een hekel zou krijgen aan kinderen, dat ze zou worden zoals die rare mevrouw Guénot, die stoute jongens voor het bord riep en hun broek uittrok, en tijdens het speelkwartier ongehoorzame meisjes net zolang in de hoek zette totdat ze in hun broek plasten.

Terwijl ze naakt voor de spiegel stond, speelden al die gedachten door haar hoofd. Misschien omdat ze nu geen relaties meer met mannen had, realiseerde ze zich opeens dat ze zich gevleid voelde door het voorstel van de dokter, ook al was het onfatsoenlijk.

Toch was ze de volgende zaterdag opgelucht. Hij had vast ook wel ingezien hoe onbetamelijk de situatie was en stelde zijn vraag niet opnieuw. Hij had vriendelijk naar haar gelachen, had bedankt voor de bediening en de karaf water, en was zoals altijd weer in zijn *Paris-Soir* gedoken. Louise had hem eigenlijk nooit goed bekeken en maakte van de gelegenheid gebruik om hem eens uitvoerig te observeren. De reden dat ze de week daarvoor niet meteen gereageerd had, was dat er niets verdachts of afgstwekkends van hem uitging. Hij had een lang-

werpig, wat vermoeid gezicht, met uitgesproken trekken. Ze gaf hem zeventig jaar, maar ze was nooit goed geweest in het schatten van leeftijden, vaak vergiste ze zich. Veel later herinnerde ze zich dat ze hem iets Etruskisch vond hebben. Dat woord had haar verbaasd, normaal gebruikte ze het nooit. Ze wilde 'Romeins' zeggen, vanwege zijn geprononceerde, enigszins kromme neus.

Monsieur Jules, die opgewonden was door het gerucht dat binnenkort de doodstraf kwam te staan op communistische propaganda, stelde voor om de discussie te verruimen ('Als het aan mij lag, zou ik zelfs hun advocaten naar de guillotine sturen... Ja toch zeker?'). Louise was een aangrenzende tafel aan het afruimen toen de dokter opstond om te vertrekken.

'U krijgt er natuurlijk geld voor, zeg maar hoeveel u wilt hebben. En nogmaals, het is alleen maar om naar u te kijken, verder niets, u hoeft nergens bang voor te zijn.'

Hij deed de laatste knoop van zijn overjas dicht, zette zijn hoed op, glimlachte en liep rustig naar buiten, nadat hij even gezwaaid had naar monsieur Jules, die het nu op Maurice Thorez gemunt had ('Moet naar Moskou, die kerel! Het vuurpeloton zeg ik, het vuurpeloton!'). Louise had niet verwacht dat hij er opnieuw over zou beginnen, ze was helemaal overrompeld, bijna liet ze haar dienblad vallen. Monsieur Jules keek op.

'Gaat het wel, Louise?'

In de week daarna werd ze gaandeweg steeds bozer. Ze zou hem weleens de waarheid vertellen, die ouwe knakker. Woedend en vol ongeduld wachtte ze tot het zaterdag was, maar toen ze hem zag binnenkomen in het restaurant vond ze hem zo oud, zo kwetsbaar... Gedurende haar hele dienst probeerde ze woorden te vinden voor de reden dat haar woede zo was bekoeld. Omdat hij zeker van zichzelf was. Zij mocht dan in de war zijn door zijn voorstel, het leek alsof hij nooit had getwijfeld. Hij glimlachte, bestelde de dagschotel, las zijn krant, at, betaalde en op het moment dat hij wegging, vroeg hij zachtjes: 'Hebt u erover nagedacht? Hoeveel wilt u hebben?'

Louise keek naar monsieur Jules en schaamde zich, dat ze daar zo bij de deur stond te fluisteren met de oude dokter. ‘Tienduizend franc,’ snauwde ze, bedoeld als een belediging.

Ze bloosde. Het was een enorm, onacceptabel bedrag.

Hij knikte dat hij het begreep. Hij knoopte zijn jas dicht en zette zijn hoed op. ‘Dat is goed.’

En toen vertrok hij.

Monsieur Jules vroeg: ‘Je hebt toch geen problemen met de dokter?’
‘Nee, hoezo?’

Een vaag gebaar. Nee, zomaar.

De grootte van het bedrag maakte haar bang. Terwijl ze haar dienst beëindigde, probeerde ze een lijst te maken van alles wat ze zou kunnen kopen voor tienduizend franc. Ze besefte dat ze geaccepteerd had dat een man haar zou betalen om zich voor hem uit te kleden. Ze was een hoer. Die constatering deed haar goed. Ze kwam overeen met het beeld dat ze van zichzelf had. Op andere momenten zei ze tegen zichzelf, als geruststelling, dat jezelf naakt laten zien niet erger was dan naar de dokter gaan. Een van haar collega’s poseerde bij een kunstacademie, dat scheen alleen maar saai te zijn, ze was vooral bang om kou te vatten.

En tienduizend franc... Nee, dat was onmogelijk, dat kon nooit alleen maar zijn om je uit te kleden. Hij moest wel wat anders willen. Voor dat geld zou hij... Maar Louise had geen idee wat een man voor zo’n bedrag allemaal zou kunnen verlangen.

Misschien had de dokter hetzelfde gedacht, want hij kwam er niet meer op terug. Er ging een zaterdag voorbij. En nog een. En een derde. Louise vroeg zich af of ze niet te veel had gevraagd, misschien was hij een ander, wat inschikkelijker meisje gaan zoeken. Ze voelde zich beledigd. Tot haar eigen verbazing zette ze zijn bord nogal hard neer en maakte ze een klein keelgeluidje als hij tegen haar praatte. Kortom, ze werd het soort serveerster waaraan ze een hekel zou hebben gehad als ze zelf een klant was geweest.

Ze maakte haar dienst af en haalde een spons over de tafel. Vanaf die plek kon je de voorkant van haar huis zien, aan de Impasse Pers.

Ze zag hoe de dokter op de hoek van de straat een sigaret stond te roken, als iemand die geduldig aan het wachten is.

Ze treuzelde zo lang mogelijk, maar hoelang je ook over een taak doet, op een gegeven moment komt er een eind aan. Ze trok haar jas aan en liep naar buiten. Ze koesterde de vage hoop dat de dokter er genoeg van had gekregen, maar wist eigenlijk wel dat dit niet zo zou zijn.

Ze liep naar hem toe. Hij lachte vriendelijk. Hij leek kleiner dan in het restaurant.

‘Waar zullen we afspreken, Louise? Bij u thuis? Of bij mij?’

Zeker niet bij hem, veel te riskant.

Bij haar trouwens ook niet, dacht hij soms dat ze gek was? De buren... Ze had er bijna geen, maar het was een kwestie van principe. Nee dus.

Hij stelde een hotel voor. Dat klonk als een bordeel, ze ging akkoord.

Blijkbaar had hij haar antwoord al verwacht, want hij gaf haar een blaadje uit een notitieboekje. ‘Vrijdag, is dat goed? Tegen zessen? Ik zal reserveren op naam van Thirion, het staat op het blaadje.’

Hij stopte zijn handen weer in zijn zakken. ‘Bedankt dat u het wil doen,’ zei hij nog.

Louise stond nog even met het papier in haar handen, propte het toen in haar tas en liep naar huis.

De week daarop was een lijdensweg.

Zou ze gaan, zou ze niet gaan, ze veranderde wel tien keer per dag en twintig keer per nacht van gedachte. En als het ondanks alles slecht zou aflopen? Het adres was een etablissement in het 14e arrondissement, Hotel d’Aragon, ze ging er op donderdag heen, om een kijkje te nemen. Ze stond juist voor de deur toen de sirenes begonnen te loeien. Een alarm. Ze keek waar ze kon schuilen.

‘Kom maar mee...’

De gasten kwamen in een rij het hotel uit lopen, langzaam en geïrriteerd, een oude vrouw pakte haar arm, hier is het, die deur

daar. Een trap liep omlaag naar de kelder, er werden kaarsen aangestoken. Niemand was verbaasd dat ze geen gasmasker over haar schouder droeg, een op de twee mensen had er geen. Het was vast een hotel met halfpension, de mensen kenden elkaar. In het begin bekeken ze haar, maar al snel haalde een man met een buik die over zijn broek hing een pak kaarten tevoorschijn, een jong stel had een dambord bij zich, niemand lette meer op haar. Alleen de hotelhoudster, een oude vrouw met een vogelkopje en verdacht zwart haar, een pruik leek het wel, die een harde blik in haar staalgrijze ogen had, een mantilla om haar hals droeg en graatmager was, toen ze ging zitten had Louise de omtrek van haar puntige knieën door de stof van haar jurk zien schemeren, alleen de hotelhoudster had haar indringend aangekeken, ze zagen hier blijkbaar niet vaak nieuwe gezichten. Het alarm was voorbij, iedereen ging weer naar boven. ‘Dames eerst,’ zei de dikke man, je wist zo dat hij dat iedere keer zei, dat hij zich op die manier een gentleman voelde. Niemand had iets tegen Louise gezegd. Ze bedankte de hotelhoudster, die haar nakeek terwijl ze weg liep. Louise voelde haar blik in haar rug, maar toen ze omkeek was de straat leeg.

De volgende dag vlogen de uren voorbij. Ze had besloten om niet te gaan, maar toen ze terugkwam van school had ze zich omgekleed. En om half zes ging ze van huis, met angst in haar lijf.

Toen ze al bijna de deur uit was, liep ze weer terug, trok de keukenla open, haalde er een vleesmes uit en stopte het in haar handtas.

Bij de receptie van het hotel werd ze herkend door de eigenares, die haar verbaasd aankeek.

‘Thirion,’ zei Louise alleen maar.

De oude vrouw gaf haar een sleutel en wees naar de trap. ‘311. Derde etage.’

Louise voelde zich misselijk.

Er heerste een doodse stilte. Ze was nog nooit in een hotel geweest, de familie Belmont ging niet naar dat soort gelegenheden, dat was iets voor rijkelui, voor andere mensen, mensen die met vakantie gingen of

die van de wind leefden. ‘Hotel’ was een exotisch woord, een synoniem voor luxeverblijf, of, als je het op een bepaalde manier uitsprak, een synoniem voor bordeel. Twee plekken waar geen enkele Belmont zich ooit zou vertonen. Maar kijk, daar stond Louise nu. Het tapijt in de gang was versleten, maar schoon. Buiten adem van het traplopen bleef ze even voor de kamerdeur staan, terwijl ze moed verzamelde om aan te kloppen. Ergens klonk een geluid, ze schrok, pakte de deurknop vast, draaide hem om en ging naar binnen.

De dokter zat op het bed met zijn overjas aan, alsof hij in een wachtkamer was. Hij zat daar rustig, Louise vond dat hij er vreselijk oud uitzag en wist zeker dat ze het mes niet nodig zou hebben.

‘Goedenavond, Louise.’

Zijn zachte stem. Ze kon niets terugzeggen, haar keel zat dicht.

In de kamer stond een bed, een tafeltje, een stoel en een ladekastje, waarop ze een dikke envelop zag liggen. Om de lippen van de dokter speelde een welwillend glimlachje, meer niet. Hij hield zijn hoofd een beetje gebogen, alsof hij haar gerust wilde stellen, maar ze was niet langer bang.

Onderweg had ze voornemens gemaakt. Om te beginnen zou ze hem zeggen dat ze alleen maar zou doen wat was afgesproken, hij mocht haar absoluut niet aanraken, als hij haar daarvoor had laten komen zou ze meteen weer weggaan. Daarna zou ze het geld tellen, ze wilde zich niet laten... Maar nu, in deze te kleine kamer, begreep ze dat het scenario dat ze zich had voorgesteld niet van toepassing was, dat alles gewoon en rustig zou verlopen.

Ze wiebelde van het ene been op het andere, en omdat er niets gebeurde, wierp ze een blik op de envelop, om er moed uit te putten. Ze zette een stap achteruit, hing haar jas aan het haakje op de deur, deed haar schoenen uit, en na een lichte aarzeling kruiste ze haar armen boven haar hoofd en trok ze ook haar jurk uit.

Ze had graag gewild dat hij haar geholpen had, dat hij had gezegd wat ze moest doen. Er hing een dichte, zoemende stilte in de kamer. Even dacht ze dat ze flauw zou vallen. Zou hij er misbruik van maken, als ze onwel werd?